

RUOKAJÄRJESTELMÄN VASTUULLISUUS

Laura Ihanainen, ETT, MMM, agr.

Senior Sustainability Manager, Kesko (vanhempainvapaalla)

Professor of Practice, Hanken

- **Ruokajärjestelmän kestävä muutoksen johtaminen**
- **Green Deal, regulaatio tukena**
- **Kestävyysraportointi direktiivi CSRD**
- **Kuluttajien tukeminen vihreässä siirtymässä –direktiivi**

(VASTUULLISUUDEN) JOHTAMINEN KOHTI KESTÄVÄÄ MUUTOSTA

VASTUULLISUUDEN VAKIOKYSYMYKSET

TOP 5

Arkeen liittyvät
vastuullisuusteot

88 %

-1 %-yks

Lajittelen talousjätteeni

80 %

-6 %-yks

Pyrin välttämään hävikkiruoan syntymistä

79 %

-3 %-yks

Suosin kotimaisia tuotteita ja raaka-aineita

72 %

-9 %-yks

Haluan tukea lähituottajia ruokavalinnoillani

69 %

-8 %-yks

Terveellisyydestä ja hyvinvoinnista
huolehtiminen vaikuttaa ruokavalintoihini

TOP 5

Arkeen liittyvät
vastuullisuushuolet

79 %

-7 %-yks

Huoli kotimaisen ruoantuotannon
säilymisestä

75 %

-10 %-yks

Huoli lähituottajien
menestymisestä

70 %

-11 %-yks

Olen huolissani omasta ja läheisten
terveydestä ja hyvinvoinnista

68 %

-11 %-yks

Vesien rehevöityminen huolettaa minua

65 %

-14 %-yks

Olen huolissani luonnon monimuotoisuudesta

VASTUULLISUUSSTRATEGIAN PAINOPISTEALUEET

MAHDOLLISTAMME ASIAKKAILLEMME VASTUULLISET VALINNAT EDISTÄMÄLLÄ MUUTOSTA KOKO ARVOKETJUSSA

ILMASTO JA LUONTO

Vähennämme päästöjä arvoketjussa
Suojaamme luonnon monimuotoisuutta
Huolehdimme veden riittävyydestä
Edistämme kiertotaloutta

ARVOKETJU

Varmistamme toimitusketjun vastuullisuuden
Kannustamme asiakkaitamme vastuullisiin valintoihin
Luomme lisäarvoa yhteiskunnalle

IHMISET

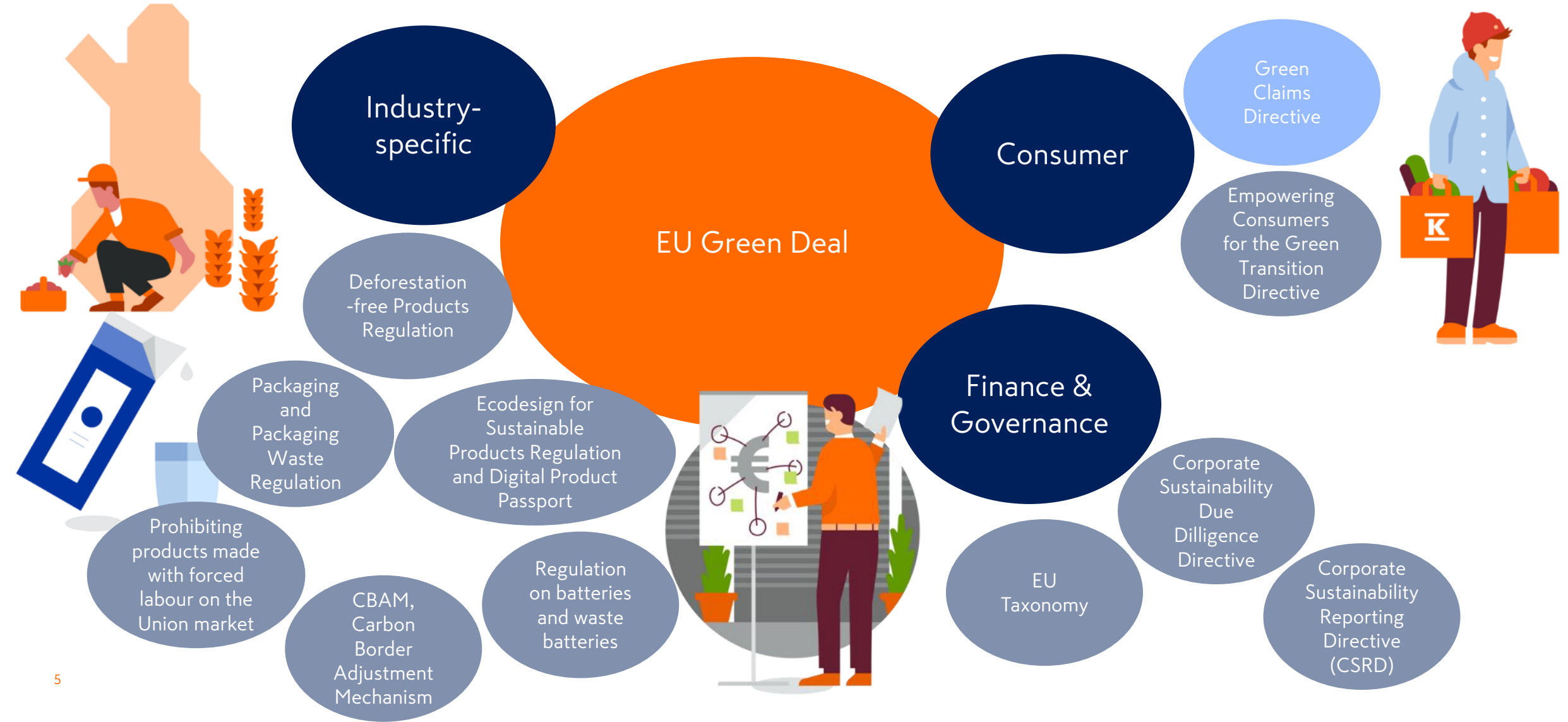
Kehitämme henkilöstömme turvallisuutta ja hyvinvointia
Edistämme monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja mukaan ottamista

HYVÄ HALLINTO

Sitoudumme K Code of Conductiin
Vahvistamme vastuullisuusosaamista koko organisaatiossa
Hyödynnämme dataa ja luomme sillä lisäarvoa

UUSI KESTÄVYYSLAINSÄÄDÄNTÖ VAATII LISÄÄ TOIMIA JA LÄPINÄKYVYYTTÄ KOKO ARVOKETJULTA

EU:N UUDET DATAHALLINTAA VAATIVAT VASTUULLISUUSLAIT

LAKI	VOIMAAN	SOVELLETTAVA	KEY ACTIONS
Metsäkatoasetus, EUDR (Regulation on Deforestation-free Products)	29.6.2023	30.12.2023	Osoitettava, että asetuksen alaiset kaupaksi asetetut tuotteet eivät ole aiheuttaneet metsäkatoa tai metsien tilan heikkenemistä. Täytettävä huolellisuusvelvoite ja tietovaatimukset edellyttävät korjuuajan ja geokoordinaattien tarkkuutta sekä kaikilta asetuksen alaisilta eriltä asianmukaista huolellisuutta koskevan vakuutuksen numeron
Kestävyyssraportointidirektiivi, CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)	5.1.2023 ESRS: 30.6.2023	01/2025 raportoitava 2024	- Pakollinen raportointi laajasta yli arvoketjun ympäristö- ja sosiaalisesta vastuusta sekä hyvästä hallinnosta - Tilinpäätöksen tasoinen raportti, raportointi sähköisessä muodossa, tietojen audit trail - Tarvitaan kasvavissa määrin esim. Tuotteiden hiilijalanjälki- sekä tuotteiden raaka-aineiden alkuperätietoja
Yritysvastuudirektiivi, CSDDD (Corporate Sustainability Due Diligence Directive)	25.7.2024	26.7.2027	- Huolellisuusvelvoitteen noudattaminen ja sen raportointi sekä ilmastopäästöjen jatkuva vähentäminen - Edellytetään jäljitettävyyttä ja läpinäkyvyyttä, jotta pystytään osoittamaan, että haitallisia ihmisoikeus- ja ympäristövaikutuksia ei toimintaketjuissa ole.
Kuluttajien tukeminen vihreässä siirtymässä -direktiivi	27.3.2024	27.9.2026	Kieltää yleisten ympäristöväittämien esittämisen ja asettaa vaatimuksia tuotteiden kestävyys- ja korjattavuustietoihin, kansalliset säännöt 27.3.2026
Pakkotyöllä tehtyjen tuotteiden kieltö (Prohibiting products made with forced labour on the Union market)	13.12.2024	14.12.2027	Kielto koskee pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden tuontia, vientiä sekä muuta markkinoille asettamista EU:n markkinoilla. Tunnettava tuotteiden arvoketjut myös kaikkien raaka-aineiden ja komponenttien osalta. Tutkinnoissa riski- ja ilmoitusperustaisuus: vakavuus, määrät, osuus lopputuotteesta.
Pakkaus- ja pakkausjäteasetus, PPWR (Packaging and Packaging Waste Regulation)	11.2.2025	12.8.2026	Pakkausjätteen vähentäminen, pakkausten kierrätysvaatimus ja -tavoitteet, ylipakkaamisen kieltö, merkittävimmät kustannukset: laajennettu tuottajavastuu, uudelleenkäyttö ja -tyttövelvoite, kierrätetyn materiaalin käyttövelvoite.
Green Claims -direktiivi	2025 ??? Nyt trilogieissa	2026 – 2027 (30 kk julkaisusta)	Ympäristöväitteen perustuttava elinkaariarvioon ympäristövaikutuksista. Riippumattoman kolmannen osapuolen hyväksyttävä ympäristöväite ennen väitteen esittämistä julkisesti

KESTÄVYYYS- RAPORTOINTIDIREKTIIVI CSRD

CSRD-KESTÄVYYSRAPORTOINTI-DIREKTIIVIN VAATIMUKSET

ESRS Standardit - Raportoittavat aihealueet		
Ympäristö		
Ilmastonmuutos	Pilaantuminen	Vesivarat ja merten luonnonvarat
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Kiertotalous ja resurssien käyttö	
Sosiaaliset vaikutukset		
Oma työvoima	Arvoketjun työntekijät	
Asiakkaat ja loppukäyttäjät	Vaikutuksien kohteena olevat yhteisöt	
Hallinto ja kaikille yhteiset standardit		
Yleiset vaatimukset*	Yleiset raportoittavat tiedot*	Liiketoiminnan harjoittaminen

*yhteiset standardit. Loput perustuvat Kaksoisolennaisuusarvioon.

Lähde: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32022L2464>

- Kaksoisolennaisuusarvio olennaisten vaikutusten sekä riskien ja mahdollisuuksien tunnistamiseksi
- Sen avulla määritetään mitkä osa-alueet ovat olennaisia vastuullisuusraportoinnissa
- Tilinpäätöksen tasoinen, osa toimintakertomusta
- Sähköisesti luettava määrämuotoinen ja vertailukelpoinen raportti
- **Raportoitava yli arvoketjujen (Omnibus ???)**
- **Impact, Risk, Opportunity, politiikat, strategiat, tavoitteet, mittarit, teot**
- Varmennettava riippumattoman varmentavan tahon toimesta

CSRD – KESTÄVYYDEN OSA-ALUEET

Aihe	Osa-aihe
Ympäristö	
Ilmastomuutos	Ilmastomuutoksen hillintä
	Ilmastomuutokseen sopeutuminen
	Energia
Pilaantuminen	Ilman, veden, maaperän, elävien organismien ja elintarvikkeiden saastuminen ja pilaantuminen
	Ongelma-aineet ja erityistä huolta aiheuttavat aineet
	Mikromuovit
Vesivarat ja merten luonnonvarat	Vedenkulutus
	Jätevesipäästöt
	Merten luonnonvarat
Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit	Biologisen monimuotoisuuden vähenemisen suorat vaikutustekijät
	Vaikutukset lajien tilaan
	Vaikutukset ekosysteemien laajuuteen ja tilaan
	Vaikutukset ekosysteemipalveluihin ja riippuvuudet niistä
Kiertotalous	Resurssien sisäänvirtaukset, mukaan lukien resurssien käyttö
	Tuotteisiin ja palveluihin liittyvät resurssien ulosvirtaukset
	Jäte

Aihe	Osa-aihe
Sosiaalinen vastuu	
Oma työvoima ja arvoketjun työntekijät	Työolot, esimerkiksi: - Työllisyysturva, työaika, riittävä palkka - Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työehtosopimusneuvottelut - Yhdistymisvapaus - Työ- ja yksityiselämän tasapaino - Terveys ja turvallisuus
	Yhdenvertainen kohtelu ja yhtäläiset mahdollisuudet kaikille, esimerkiksi: - Sukupuolten tasa-arvo, sama palkka samanarvoisesta työstä - Koulutus ja taitojen kehittäminen - Vammaisten ja toimintarajoitteisten henkilöiden työllistäminen ja inklusio - Toimenpiteet työpaikalla esiintyvän väkivallan torjumiseksi - Moninaisuus
	Muut työhön liittyvät oikeudet, esimerkiksi: - Lapsityövoima, pakkotyö, asianmukaiset asuinolot - Puhdas vesi ja sanitaatio - Yksityisyys
Kuluttajat ja loppukäyttäjät	Tietoihin liittyvät kuluttajiin ja/tai loppukäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset, esimerkiksi: - Yksityisyys - Tietojen saatavuus
	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien henkilökohtainen turvallisuus, esimerkiksi: Terveys ja turvallisuus (tuoteturvallisuus, elintarviketurvallisuus, terveelliset valinnat) - Henkilönsuoja
	Kuluttajien ja/tai loppukäyttäjien sosiaalinen inklusio, esimerkiksi: - Syrjimättömyys - Tuotteiden ja palveluiden saanti - Vastuulliset markkinointikäytännöt

Aihe	Osa-aihe
Hallinto	
Liiketoiminnan harjoittaminen	Yrityskulttuuri
	Väärinkäytösten paljastajien suojelu
	Eläinten hyvinvointi
	Poliittinen vuorovaikutus ja lobbaustoiminta
	Suhteet tavarantoimittajiin ja palveluntoimittajiin, mukaan lukien maksukäytännöt
	Korruptio ja lahjonta

AIKATAULU YRITYSKOKOLUOKITTAIN (ENNEN OMNIBUS-ESITYSTÄ)

Raportti vuonna 2025 vuoden 2024 tiedoista

Suuret julkisesti noteeratut yhteisöt, jotka jo nyt tekevät ei-taloudellisen vuosiraportin

Raportti vuonna 2026 vuoden 2025 tiedoista

Kaikki suuret yritykset, joilla vähintään 2 edellytystä ylittyy:

- Nettoliikevaihto 50 milj.€
 - Tase 25 milj. €
- Henkilöstömäärä yli 250

Suomessa tämä tarkoittaa noin 600-800 yritystä ja Euroopassa noin 50 000 yritystä

Raportti vuonna 2027 vuoden 2026 tiedoista

Listatut pienet ja keskisuuret yritykset

Omnibus rajat:
1 000 työntekijää ja
LV 50 milj. tai tase 25 milj.

KULUTTAJIEN TUKEMINEN VIHREÄSSÄ SIIRTYMÄSSÄ (DIREKTIIVI)

- Direktiivi voimaan 27.3.2024, jäsenvaltioiden julkaistava säännökset 27.3.2026, sovellettava 27.9.2026

Jatkossa on kiellettyä esimerkiksi:

- Esittää yleisiä ympäristöväittämiä ilman, että väitteen tueksi osoitetaan riittävää näyttöä
- Tehdä hiilineutraaliusväitteitä tai jopa hiiliposiitivisuus väitteitä, jos väite perustuu päästöjen kompensointiin
- Käyttää ympäristömerkkejä, jotka eivät perustu hyväksyttyihin sertifiointeihin tai ole viranomaisten hyväksymiä
- Ympäristöväittämät koko tuotteesta tai koko yrityksestä, jos väittäjä koskee vain osaa tuotetta tai yrityksen toimintaa
- Tulevaisuuteen liittyvät ympäristöväittämät ilman selkeitä, objektiivisia ja julkisia sitoumuksia ja tietoja, realistisesta täytäntöönpanosuunnitelmasta, aikatauluista ja resursseista. Vaatii ulkopuolisen todennuksen säännöllisesti ja tarkastuksen havainnot asetettava kuluttajien saataville.

**KIRISTYNYT VASTUULLISUUSÄÄNTELY
VAATII KÄYTÄNNÖN TOIMIA JA
TIEDONHALLINTAA YHTEISTYÖSSÄ KOKO
ARVOKETJUN KANSSA.**

**PAIKALLISET LÄPINÄKYVÄT
ARVOKETJUT
= VOITTAVA YHTÄLÖ**

